

ÅRSSKRIFT

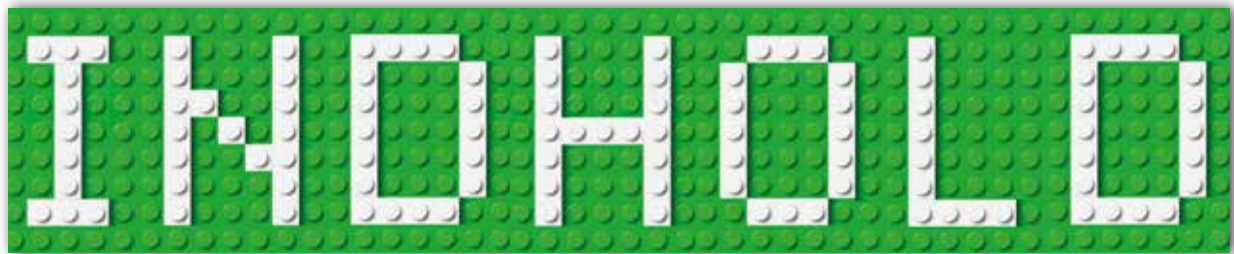
2025

U L D U M H Ø J S K O L E 2 0 2 5

U L D U M H Ø J S K O L E
Frihed til forskellighed

Side 6	Forstanderberetning: Jeg holder af hverdagen
Side 14	Fotos: Uldum Højskole i lego
Side 16	Fotos: Jubilæumsfest 21. september 2024
Side 20	Elevtale: Brexit
Side 22	Elevtale: MIG
Side 24	Fotos: Jubilæums teaterforestilling 14. marts 2025
Side 26	Elevdigte: Og hun bad om at blive sat af
Side 28	Digte fra værkstedsugen 2025
Side 30	Fotos: Efteråret 2025
Side 32	Krise i 1960'erne: Uldum Højskole sat til salg
Side 33	Sommerkurser
Side 34	Formandsberetning: Verden er fyldt med ord – lad os handle engageret
Side 39	Årsmøde & højskoledag lørdag 14. marts 2026
Side 40	Om morgensamlings-projektet
Side 42	Et mellemværende
Side 46	Morgensamling: Du bliver, hvad du læser
Side 48	Årsberetning fra elevforeningens bestyrelse
Side 52	Generalforsamling i skolekredsen

Kære læser af årsskriftet 2025

Så er det atter blevet tid til at skrive forordet til Uldum Højskoles årsskrift.

Når man sidder med årsskriftet i hånden, lige inden det sendes til tryk, og læser de forskellige indlæg, bliver man mindet om året, der er gået. Og hold da op, hvor sker der meget på Uldum Højskole på ét enkelt år! Det er jo ikke nyt – men det bliver meget konkret, når man bladrer gennem siderne i årsskriftet.

Årsskriftet kan naturligvis ikke rumme alt det, der sker på højskolen, men forhåbentlig giver det jer læsere et godt indtryk af hverdagen her. For os, der arbejder på højskolen, er det også en genkendelsens glæde: Vi kender mellemregningerne, vi har været med til de oplevelser, beretningerne rummer – vi kender ansigterne på billederne, vi kender navnene og ved, hvordan hver enkelt har bidraget til det fællesskab, som kendetegner et højskoleophold. Vi har været med til Jonas' morgensamling om det at læse, vi har hørt Sophia holde tale, vi har stået på sidelinjen til fodboldkampene mod andre højskoler og været til temafester og meget mere.

Mange af jer, der læser med, er tidligere elever på Uldum Højskole. Forhåbentlig kan I gennem billederne og fortællingerne genkalde stemningen – måske dukker der et minde, en følelse, eller noget helt tredje op, når I bladrer gennem årets udgave.

Et fast holdepunkt i hverdagen er morgensamlingen. Hver morgen står et menneske frem og deler noget, de har på hjerte. I dette års årsskrift har vi valgt at rette et fokus mod netop morgensamlingen. Vi har fået lov at bringe en morgensamling, som Jonas – elev på efterårsholdet – har holdt. Det er i det hele taget en smuk tradition på Uldum, at så mange elever vælger at holde morgensamling. Det er en fantastisk fælles begyndelse på dagen. Sammen med Bolette Elvstrøm og Inger Trige Demant har jeg i årets løb arbejdet med morgensamlingen som fænomen – vi har sat den under lup. Det kan du læse mere om her i årsskriftet og i en bog, der udkommer i det nye år.

Rigtig god læselyst – og glædelig jul og godt nytår til jer alle.

Med venlig hilsen

Jacob Vestager Tybjerg

Da årsskrift for 2024 var et jubilæumsskrift, sluttede vi redaktionen i starten af september 2024. Derfor dækker dette årsskrift perioden fra september 2024 til december 2025.

Udgivet af

Uldum Højskole

Redaktion

Kurt Willumsen

Nikolai Knudsen

Jacob Vestager Tybjerg

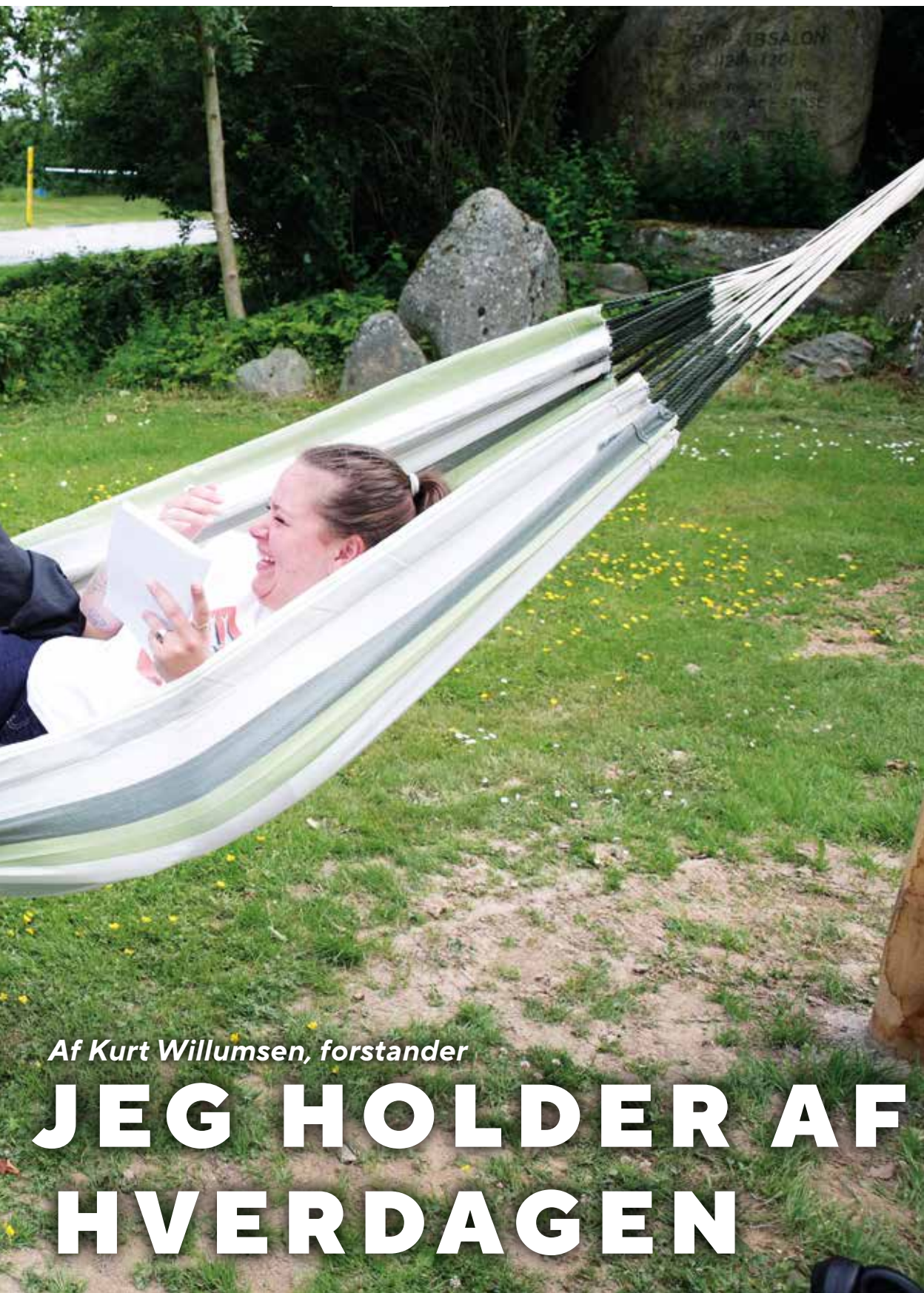
Forside

Fra forårets fodboldturnering. Eleverne arrangerede en stor fodboldturnering i Uldum med 8 deltagende højskoler.

Bagside

Eleveafslapning i gården

Af Kurt Willumsen, forstander

JEG HOLDER AF HVERDAGEN

Da jeg satte mig til at skrive dette indlæg, om året, der er gået på Uldum højskole, kom jeg i tanke om Dan Turèlls fine sang fra 1993 med ovenstående titel. Den minder os om, hvor betydningsfulde de daglige gøremål er, og hvor meget de rutineprægede handlinger betyder for vores liv. Personligt holder jeg umådelig meget af den hverdag, vi har på Uldum højskole. Selvom en skole fyldt med unge mennesker der udfolder sig, sjældent er helt normal, så kan selv det ekstraordinære levede liv på en højskole med årene blive bekendt og tillidsskabende. Når fx det normale er, at der i de sidste ugers tid her i november 2025 har været pensionisttema hvor en flok højskoleelever gik udklædte rundt i Uldums gader på historiequiz, når der til auktion blev indsamlet tusindvis af kroner til Læger uden grænser, når der har været afholdt drabelig fodboldkamp mod Hadsten højskole, der har været spændende foredrag med David

Corona var mest af alt bare træls, mens nybyggeriet var både besværligt og arbejdskrævende for medarbejderne. Men her i 2025 har vi været på den anden side af alt det, og hverdagen er på glædeligste vis vendt tilbage til Uldum højskole.

Trads om Trumps USA i verden, der har været afholdt wellness-aften i svømmehallen, når der har været koncert med Angora-band som spiller Drengene fra Angora-sange, og når der har været foredrag og debat om kvindesygdomme; ja, når sådan et par ugers program er normalen, så vænner man sig til en hverdag med gang i den, og hvor det ekstraordinære er hverdag på den gode måde!

Alligevel har der i de sidste 5 år været mere

gang i den på Uldum Højskole end normalt, først med corona og sidenhen 3 år med nybyggeri. Corona var mest af alt bare træls, mens nybyggeriet var både besværligt og arbejdskrævende for medarbejderne. Men her i 2025 har vi været på den anden side af alt det, og hverdagen er på glædeligste vis vendt tilbage til. Vi har igen kunnet bruge de fleste af vores kræfter på at lave højskole med vores elever og kursister. Endda med de nye rammer som byggeriet på fornemste vis har givet os; 1300 nye kvadratmeter med idrætshal, fitness og undervisning, et nyt flot opholdsrum – Havestuen, en fantastisk Teatersal med mange nye muligheder, og en næsten ny gårdsplads med tilhørende udearealer. Det er i sandhed en fornøjelse at lave højskole i de rammer. Jeg blev her i efteråret spurgt af en af vores elever, som havde været på rundvisning på 4 andre højskoler, før hun valgte Uldum. Hun sagde: "Hvorfor har Uldum så meget bedre

faciliteter end de andre højskoler?" Jeg kan ikke huske, hvad jeg svarede, men jeg kan tydeligt huske, hvad jeg tænkte, – for pokker vi kan være glade for vores højskole og de muligheder vi har for at lave god højskole med de fornemme faciliteter. Og god højskole er der blevet lavet. I den lange række af aktiviteter, som et

højskole-år bringer, vil jeg særligt huske tiden siden sidste årsskrift, som udkom allerede i september grundet vores 175-års jubilæum, for disse ting:

Først og fremmest havde vi en vidunderlig jubilæumsfejring lørdag d. 21. september 2024. 400 mennesker fra nær og fjern deltog i fejringen i det smukkeste septembervejr. Dagen bød på flotte taler i vores nye idrætshal, god mad på gårdspladsen, elevoptrædener

og koncert med Alberte Winding, hvor vi også sang hendes nye sang skrevet til Uldum højskole; sangen hedder Bær os ind i årene. Det blev en flot og mindeværdig dag med et dejligt gensyn med gamle elever, medarbejdere og lokale der er kommet på højskolen gennem årene.

Teatersalen hører også til et af årets absolutte højdepunkter. Vi fik mulighed for at lave den, da den gamle gymnastiksal blev ledig, efter at vi havde bygget

den nye idrætshal. Sidst på året i 2024 gik pedellerne og Jacob i gang med den store forvandling, og inden teaterugen i starten af februar, var de næsten i mål. Gymnastiksalen blev forvandlet fra ribber på væggene, net i loftet og streger på gulvet, til et sortmalet lokale med publikumsopbygning med over 100 siddepladser, nedsænket loft med lys og lyd hængt op under loftet, kæmpe molton-tæpper på scenen, depot og 2 backstage-rom med orkesterplads ovenpå! Vi kan nu lave teater og koncerter på Uldum højskole, som er et professionelt teater eller koncertsted, værdigt. Det er blevet så godt.

Teatersalen skulle første gang stå sin prøve i teaterugen i starten af februar. Det er en mere end 30 år gammel tradition, at vi på Uldum laver teater med alle skolens elever én gang om året. I år var dog helt særlig, da teaterstykket tog udgangspunkt i højskolens historie. Det var et stykke hvor skolens stifter Rasmus Sørensen i starten fik ordet og fortalte om, hvorfor han startede en højskole i Uldum i 1849. Derefter forløb handlingen gennem vigtige historiske begivenheder, som blev fortalt gennem Uldum højskoles briller. Der var verdenskrigene, den spanske syge og corona, ungdomsoprøret, den voldsomme brand på højskolen i 1966 osv. Det blev et fantastisk teaterstykke, flotte kulisser og kostumer, godt

spillet, sunget, danset og orkestreret af vores super gode forårshold. Så var vi i gang med den nye teatersal, og vi fik set hvad de nye rammer kan give; og det er ikke så lidt :-)

Et andet af årets højdepunkter er vores

Vi kan nu lave teater og koncerter på Uldum højskole, som er et professionelt teater eller koncertsted, værdigt. Det er blevet så godt.

“gammel elevdag”, Elevmøde, som det hedder her på Uldum højskole. Igen i år kom der 250 gamle elever til hygge, fællessang, sportsdyst, åben scene og kæmpe fest. Som altid er det en kæmpe fornøjelse, når gamle elever kommer tilbage til skolen og indtager den på et øjeblik. Med overnatning i telte overalt i haven, minder det ikke så lidt om en festival. Det er en weekend med mange smil, samvær og gode snakke.

Nu vi er ved årets højdepunkter, så vil jeg også gerne nævne vores årlige RØST-arrangementer. RØST er en talerskole, som vi har deltaget i sammen med flere andre højskoler og foreninger igennem de sidste snart 10 år. I maj havde vi alle vores elever med i det Det Kongelige Teater og i november var vi på Egmont højskolen, hvor der, udover at de unge holder taler, også er opera og ballet med kunstnere fra Det kongelige teater. Det er minderige og bevægende arrangementer, hvor også Uldum-elever prøver at stå på den store scene og tale for en stor forsamling; på det Kongelige er der 1400 tilhørere og på Egmont er vi tæt på 500. Du kan læse eksempler på Uldum-elevernes taler her i årsskriftet.

FORTSAT FINE ELEVTAL OG GODE HOLD

Vi har også i 2025 haft fine elevtal. Vi startede således med 100 elever i januar, og sluttede med 90, da vi var nået frem til sommeren. Desværre oplever vi nu også på højskolerne, noget frafald på de lange kurser. Det er der mange grunde til. Men dét der har været en tendens på efterskolerne, særligt siden corona-årene, er nu også en del af vores virkelighed.

Vores 5 sommerkurser gik som vanligt rigtig godt med fulde eller næsten fulde huse og 329 kursister i alt. Værkstedskurset og Familiekurset bliver hurtigt fyldt – det er gode kurser og de er fortjent meget populære. Vores nu 3 år gamle Fælles om sangen-kursus, endte også med at være propfyldt med 75 kursister, og vi kan se på tilmeldingerne til kurset i sommeren 2026 at det kun går en vej- opad – med det kursus. Hærvejskurset, som vi nu har lavet i 44 år i træk her på Uldum, var som vanligt også udsolgt. Kun vores andet vandrekursus, Østjyske landskaber, havde ledige pladser.

Vi har i flere år forventet, at elevtallet på de lange kurser ville falde. Først og fremmest som en konsekvens af mindre årgange i den aldersgruppe, der tager på de lange kurser. Igen i år havde vi budgetteret med 60 elever fra start i august og 80 elever fra september. Da vi startede 70 elever d. 17. august, og blev 86 fra slut september, så endte vi godt nok med færre elever end i de foregående år, men alligevel en del bedre end forventet, så det er vi alt i alt godt tilfredse med. Endnu vigtigere er det, at både forårets og efterårets elevhold, har været virkeligt gode. Engagerede, dedikerede, nærværende, omsorgsfulde og glade elever, der har taget højskolens mange muligheder til sig.

HVAD FREMTIDEN MON VIL BRINGE

Højskoleforeningen gør hvert år status på elevtallet og søgningen på højskolerne. Mens de korte kurser vokser, så er tendensen klar i fht de lange kurser – vi må forvente at elevtallet falder. Det kan man også se i den årlige undersøgelse af søgningen til forårets kurser: i 2026 ligger tilmeldingerne en del efter tallene i de foregående år, og tendenserne fra efterskolerne, som i flere år har oplevet elevnedgang og problemer med frafald, ser nu ud til at slå igennem også på højskolerne.

Samtidig er der flere forhold der kan ændre på elevtallet, som vi er spændte på: Værnepligten bliver udvidet fra 4 til 11 måneder og langt flere unge skal ind og aftjene. Får det indvirkning på højskolerne?

Fra 2030 bliver forudsætningerne for efterskolerne stærkt forandret, idet 10. klasse, som vi kender den i dag, afskaffes, hvilket måske vil medføre, at efterskoleåret bliver mere "højskoleagtigt". Hvilken indvirkning det kan få på højskolerne, kan vi kun gisne på. Det kan gå begge veje – at de unge får tilfredsstillet deres lyst til højskole på efterskolen, eller måske at de får mod på også at prøve højskole, når de når den alder.

Sammen med de her nævnte forandringer sker der samtidig en konsolidering af, hvor mange sabbatår de unge tager. På landsplan har 43% af studenterne fra 2022 været i gang med mindst tre sabbatår, men skruer man tiden tilbage til 2014, var det tal blot 22%. Dansk Industri er som vanligt ude med riven, og kritiserer de unge for det. Men heldigvis har vi i disse år en minister, der ser anderledes på det. Til DR udtalte hun sig om det, at de unge tager flere sabbatår: "Det synes jeg, vi skal tage helt cool. Det er nemlig hele mennesker, der skal uddannes, lyder det fra uddannelses- og

Den nye teatersal til koncerter

forskningsminister, Christina Egelund. – Og det hører med til at være menneske, at man lever. Så det, at flere unge har mod på at stå på egne ben i en ung alder, inden man lægger sig fast på præcis, hvilken uddannelse man vil tage, synes jeg grundlæggende er udtryk for en robusthed blandt de unge, som vi skal bakke op om. At de unge bruger tid på at mærke livet, skrabe knæene, opleve verden, tage på højskole eller arbejde på den lokale café... det synes jeg er helt fint. For der er samtidig ikke noget, der tyder på, at færre unge i dag tager en uddannelse, lyder det fra uddannelsesministeren. – Hvis der var det, ville jeg synes, der var grund til at være alarmeret eller bekymret, men det er der ikke, siger hun.”

UDSKIFTNING PÅ MEDARBEJDERSIDEN

Året har også budt på lidt udskiftninger i medarbejderstaben. Frederik Aamand Holm er stoppet som musiklærer og i hans sted

har vi ansat Nanna Overgaard Stage i en tidsbegrænset stilling. Liga Valdmane og Helle Olsen er stoppet i køkkenet og i stedet er ansat Anette Kloster Sandalgaard og Karin Størner. På pedelområdet er Mads Skov stoppet og erstattet af Frederik Kviesgaard Nielsen. Tak til jer der var med på vejen i en kortere eller længere periode, og velkommen til jer der nu er stået på, og er blevet en del af vores daglige liv her på højskolen.

Tak til vores bestyrelse og elevforeningsbestyrelse for endnu et år med godt samarbejde; det er altid en fornøjelse af have jer med omkring bordet. Tak til medarbejderne for endnu et år med masser af dejlig højskole-hverdag! ■

Den nye teatersal til børneteater

ULDUM HØJSKOLE I LEGO

Designet og bygget af Elisabeth Horte

JUBILÆUMS FEST

21. SEPTEMBER 2024

*Lisbeth Trinskjær, formanden for
Folkehøjskolernes Forening*

*Ole Vind, Borgmester i Hedensted
Kommune*

JUBILÆUMSFESTEN

ELEVTALE

BREXIT

Af Sophia Arnett, højskoleelev forår 25

Jeg hedder Sophia Arnett og jeg kommer fra Storbritannien. Brexit. Brexit. Brexit. Et ord vi har alle hørt for. Men hvordan har det påvirket ungdommen i England idag?

Jeg kommer fra en normal familie, begge mine forældre har et job og vi har ingen problemer med penge. Men Brexit har forårsaget prisstigninger; forskellen på priserne før og efter Brexit er virkelig stor. Det betyder, at de fleste unge i England, ligesom mig føler, at de ikke kan nyde deres ungdom fuldt ud, på grund af hvor dyrt alting er nu.

Jeg kan huske, da jeg var omkring 10 år, så kostede en 20-minutters togtur fra min lille by til Brighton kun to pund for et barn og det

“Juni 2016 var, da den gamle generation besluttede, at hele landet skulle forlade EU. Ni år siden de stemte. Og nu skal vi samle stumperne op.”

er omkring 17 kroner. Det er nu fordoblet. En 40-minutters togtur til London fra min lille by for en voksen koster nu 30 pund, og det er omkring 280 kroner. Og jeg ved godt, at det ikke lyder som særlig meget penge, men tænk engang, hvor meget det vil koste for et

totimers tog fra London. Firs pund. Og det er omkring 800 kroner pr. vej.

Det er så svært nu for ungdommen i Storbritannien at komme væk fra, hvor de bor og se noget nyt. Hvordan skal nogen min alder betale for alle disse ting, fx transport? Mange af mine venner derhjemme og mange unge mensesker i England betaler ikke for togbilletter, fordi det løber op i mange penge. Penge vi ikke har. Vi vil ikke gå glip af sjove ting, bare fordi vi ikke kan betale for et tog. Hvor åndssvagt. Som om det ikke allerede var svært nok at komme ud af England med så dyre priser. Nu skal britiske statsborgere også ansøge om visum til at rejse i Europa. Vi lever i en tid, hvor normal transport og rejser er en luksus. Men de rige kan godt.

Det er torsdag og jeg skal købe nogle ting i supermarkedet, bare til noget aftensmad. Jeg har købt fem ting og det er tyve pund, cirka 180 kroner. Men hvordan skal jeg nu købe mad til i morgen og tage toget til arbejde og se mine veninder også. Det her er tanker, unge mennesker har hver dag.

Nu er det fredag og jeg glæder mig så meget til at tage ud i byen med mine veninder. Men

jeg kan ikke slappe af, fordi alt jeg kan tænke på er, "har jeg penge nok til at tage toget hjem igen, og har jeg faktisk penge nok til at købe en øl. Jeg er nitten, hvorfor tænker jeg så meget over penge? Er det normalt? Jeg køber lige en øl fra hjørnebutikken, så jeg har stadig penge nok til resten af ugen. Det er luksus at købe en øl nu. Men de rige kan godt.

Det er lørdag nu. Jeg har ikke arbejde. Min veninde og jeg vil lave noget sammen. Måske tage til et museum eller noget interessant. Ah nej, det er alt for dyrt. Ok, hvad med biografen og se en film. Det vil være mega hyggeligt. Ah nej det er også alt for dyrt. Ok Ok hvad med en udstilling eller høre noget musik. Ah nej. Udsolgt og igen alt for dyrt. Hvorfor er det, at alle disse normalt er blevet en luksus. Men de rige kan godt.

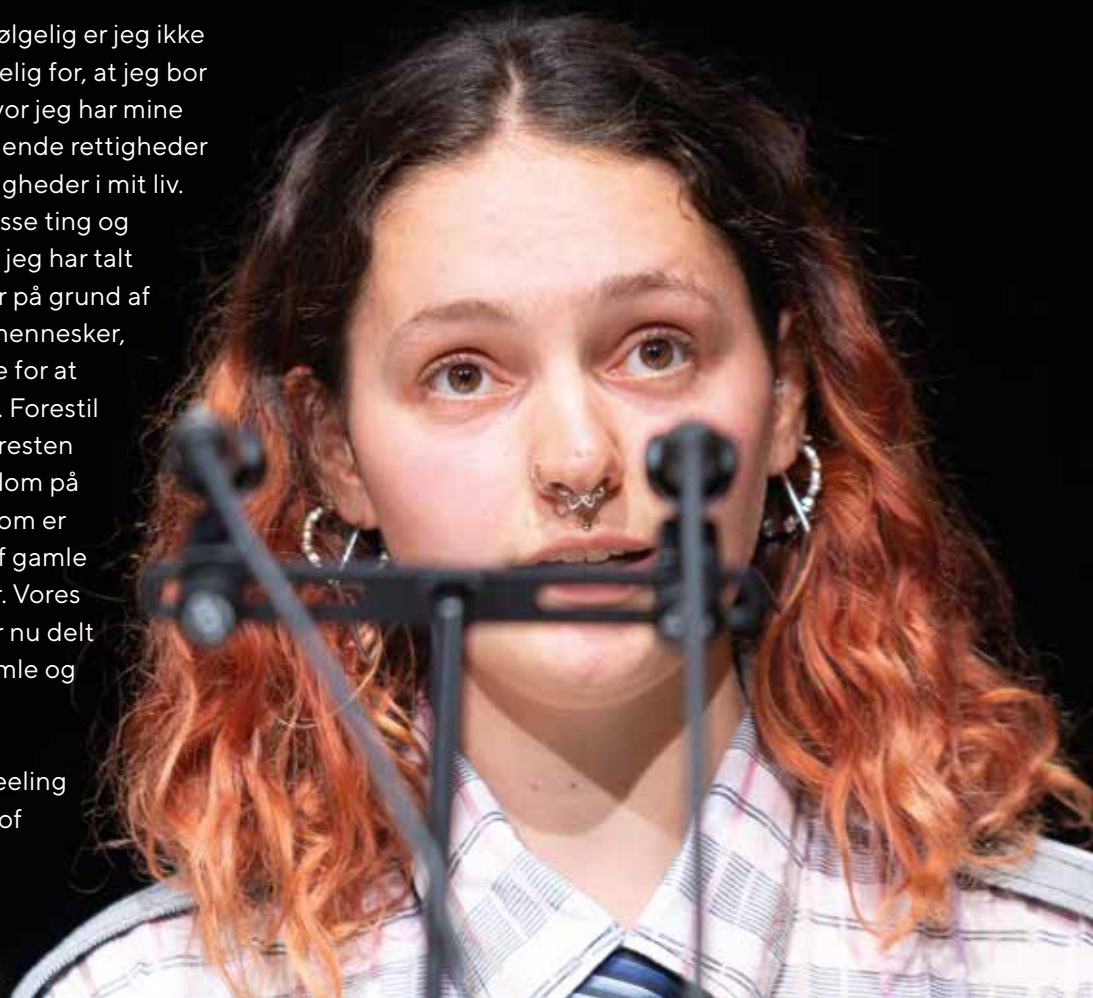
Og jo selvfølgelig er jeg ikke utaknemmelig for, at jeg bor i et land, hvor jeg har mine grundlæggende rettigheder og har muligheder i mit liv. Men alle disse ting og problemer, jeg har talt om i dag, er på grund af de gamle mennesker, som stemte for at forlade EU. Forestil dig at leve resten af din ungdom på en måde, som er besluttet af gamle mennesker. Vores samfund er nu delt mellem gamle og unge.

"Imagine feeling
so outside of

your own society." Hvis du ikke kan forstå, hvad jeg sagde lige der, så er det præcis sådan, ungdommen har det i England i dag. Vi føler os uden for vores eget samfund.

Juni 2016 var det tidspunkt, hvor den gamle generation besluttede, at hele landet skulle forlade EU. Ni år siden de stemte. Og nu skal vi samle stumperne op. Nu skal vi håndtere problemerne. 72% af de unge har tænkt på at flytte væk fra England. Vi lever i et land nu, som desværre er for svært at leve i. Vi lever i et land, det føles pinligt at komme fra. Vi levet i et land, som unge ikke vil bo i mere eller ikke vil vende tilbage til.

Vi lever i et land som jeg har håb om, vi vil se forandringer i. ■

ELEVTALE

MIG

Neuro-divergent:

“En hjerne med et atypisk karakteristikum”

Af anonym højskoleelev

Min hjerne har en anden struktur og en kemisk ubalance.

Jeg er diagnosticeret med almen ADHD-combined type, atypisk autisme, generel angst, panikanfald, uofficielt diagnosticeret med episodebaseret depression og diverse barndomstraumer, flest i alderen 7-14. Min hjerne HAR en anden struktur og en kemisk ubalance.

Jeg har været medicineret siden jeg var 7. Det er ingen overraskelse, at jeg har gået i specialinstitution for specialebørn i flere år. Måske heller ingen overraskelse, at det var et virkelig dårligt sted at være for neuro-divergente børn.

Der har arbejdet lærere uden nogen speciel uddannelse eller kursus i at håndtere neuro-divergente børn. Der har været fyldt med børn, der trigger hinanden og voksne, der trigger børnene. Min ven med Obsessive Compulsive Disorder, havde flere nedbrud/panikanfald om ugen, fordi lærerne blev ved med at rykke på hans ting. Og så lavede de sjov med ham bagefter. Vi snakker om en dreng med ocd

og tvangstanker, han går i 4. klasse og bliver mobbet af sine lærere.

Jeg så på.

Hvordan i alverden kan systemet være bygget op efter at få mig ind i en normal skole, frem for at få mig til at have det godt? På specialskolen har jeg lært at opretholde en facade, jeg har lært at gemme, hvad jeg føler, og være superopmærksom på selv de mindste hints, jeg får fra mine medmennesker om, hvordan jeg burde opføre mig og blev en totalt people pleaser. med daglige mentale nedbrud, fordi jeg brugte så meget energi på at virke normal. Jeg var overstimuleret og udkørt, jeg er stadig fucking udkørt.

Hvis jeg skal behandles godt, så skal jeg smile på de rigtige tidspunkter, jeg skal kigge folk i øjnene og ignorere, hvor ubehageligt det er, jeg skal filtrere alle lydene omkring mig manuelt og prøve at gætte, hvad det er de siger hele tiden, og gætte hvad de mener, hvorfor siger i ikke bare hvad i mener? Jeg skal skrive alt ned med det samme for ikke at glemme det og have 6 alarmer, inden jeg skal

ud at døren. Mit ur ringer en gang i timen, bare for at vise mig at tiden faktisk går.

Jeg har gået på specialskole i 3,5 år. Jeg har ikke haft en eneste times undervisning i, hvordan jeg kunne håndtere mine diagnoser. Jeg har ikke haft en eneste times undervisning i, hvordan jeg kunne forbedre mit liv. Og det havde lærerne nok heller ikke.

Mine forældre havde heller ikke. Min ene storebror havde udadreagerende ADHD og har stadig store problemer med de sekundære symptomer, han slog hende første gang, da han var 13 år, hun lagde aldrig en hånd på ham, men hvor blev der råbt, smækket, lukket og låst med dørene.

Jeg så på.

Folk med autisme skal "stimme" min mor ville sige "dimse" *tryk kuglepen*. Det er en måde at selvregulere på, når ens hjerne bearbejder for meget information, og det er noget, jeg ikke måtte. Jeg måtte ikke klikke eller rokke, så blev der råbt ad mig, jeg måtte ikke vifte med hænderne af glæde, jeg måtte kun være anderledes på en måde, der måske var lidt sødt, som at jeg ikke forstår ordsprog. Mine forældre blev skilt tidligt. Min far lod mig være lidt mere fri i mig selv, (...) han lå fuld på sofaen hver dag, så snart aftensmaden var ovre.

Jeg kan huske, at jeg faktisk engang blev spurgt, som en del af en almen trivselsundersøgelse på min specialskole, om min far var alkoholiker, men de glemte bare lige at forklare denne her 4. klasses 10-årige, hvordan det rent faktisk ser ud. Jeg lagde min far i seng hver aften, nogle dage var det

sværere end andre, det at få ham op af sofaen, men det havde jeg altid gjort, det gjorde min mor også med mig, hvad var der forkert i det?

De har ikke, og jeg har stadig ikke haft en eneste times undervisning eller vejledning i, hvordan jeg skal håndtere mine diagnoser. Men for fire år siden begyndte jeg et lille studieprojekt for mig selv. Jeg kan nu se, hvor mange ting der er blevet gjort forkert – men jeg har stadig svært ved at finde en vej ud.

Næsten alle studier er rettet mod børn – fordi de opleves som irriterende, og dermed bliver de et ansvar, som pålægges nogle neurotypicals (jeres ansvar). Der forskes mest i børn med diagnoser, fordi det er dér, systemet mærker ubehag: Når børn ikke passer ind, bliver det et problem for det neurotypiske samfund. Men når de samme børn bliver voksne, bliver de overladt til sig selv – fordi de ikke længere forstyrrer nogen. Derfor er der også langt mindre interesse, forskning og støtte rettet mod voksne.

Og der er stadig ingen hjælp at få – hverken fra staten eller min familie. Og nej, statens psykologer er ikke uddannet til at håndtere folk med flere diagnoser.

Jeg har aldrig haft en autoritet, jeg kunne stole på.

Det kommer nok ikke som nogen overraskelse, at jeg også er anarkist.

Jeg blev for helvede ikke født med angst og depression.

Hej, mit navn er X, Jeg bor på Nørrebro med min kæreste igennem 6 år, jeg har vandret mange hundrede kilometer i Japan på et halvt års solorejse, jeg har gennemført gymnasiet og skal starte på en professionsbachelor til sommer. Og det er på trods af systemet.

JUBILÆUMS TEATER FORESTILLING

Fra digtsamlingen

OG HUN BAD OM AT BLIVE SAT AF

Af Emily Westh Dorph-Petersen, elev i foråret 25

Sjippetov

Hun sjippede
Med det gule plastik-sjippetov
172
173
174
Kun 116 fra rekorden
175
176
Hun havde sine nye lilla sandaler på Dem der blinkede
For hvert hop
Hendes far havde været skeptisk
177
178
179
Men hendes mor
Havde til sidst fået trumfet det igennem 180
Hun mister dem jo sikkert bare
181
182
Ligesom vandpistolen
Og hendes sorte yndlings cardigan
Og idrætstasken
Og den trekantede lineal til nationalprøven
183
Og det fine hvide perle-armbånd Med korset fra Rom
184
185
186
Hun har jo ikke styr på noget som helst 187
Hendes sokker er altid hullede
188
Og hun glemte at skifte undertrøje i går
189
190
191
Gult plastik-sjippetov omfavner ankler Skrabede hænder
Skrabede knæ
Skaber karminrød
Men hun mærker intet

Rod

Mine fodsåler er plantet solidt
I den fugtige jordbund
En grobund
For alt nyt og gammelt
Jeg er blevet snydt
For 2 kasser mælk og en smørkiks
Krummer ligger spredt
Omkring mig
Jeg har aldrig kunne spise
Pænt
Nok
Jeg løfter mine øjenlåg
Solen skinner
Heller ikke i dag
Jeg kaster lod
Lodder dig og mig sammen med ambitiøse ord Får ordineret 159
sovetabletter
Som jeg endelig ikke må tage
På en gang
Jeg løfter min hat i uvej
Tørsten skal slukkes
Jeg slubrer regnvand og blæsevej
Laver krumspring
For at komme dig nærmere
Jeg må lægge mig ned i græsset
Intet grænseland i sigte For længst passeret

DIGTE FRA SKRIVEVÆKSTEDET

Værkstedsugen 2025

Stedet langt ude er

af Grethe Hansen

Stedet, hvor jeg ikke blev født
Stedet, hvortil jeg blev flyttet
Stedet langt ude
Det sted der lærte mig at være alene

I denne lange undervejshed
Cykelhjul, gåben, knallert, skolebus
Cykelsved, kolde ører
Vejene og vejenes vej

Vinden, der skubbede mig
Regnen, der udblødte mig
Soleksem og fregner
Vibefløjt og lærkesang
Blæst og bølger i bygmarkernes silkehår
Sneborge langs skolevejen

Grønheder der toner mod gyldent
Så høst. Så nedbrydning
Brunheder, der toner mod grønt igen

Hele årshjulet langs vejene
Følt, set og lugtet

Sådan påvirket
Sådan berørt
Af stedet langt ude

Evigt ejes kun det tabte

Af Connie Utsen

Jeg tager sigte
og skyder
dit hjerte ud,

pakker det varsomt ind
i foldede hænder,

og bærer det ud
lægger det stille til ro,

i voldgravens dybe sorte vand
synker det duvende let
mod bundens eftergivende muld.

Jeg fælder en tåre
for det tabte,
der forevigt
nu
ejes af mig.

SKRIVEVÆRKSTED - 6. - 12. JULI v/ Charlotte Heiden

Skriveværksted er for dig, der har lyst til at fordybe dig i kreativ skrivning i en hel uge. Vi har alle nogle historier at fortælle, men hvordan skal de komme ned på papir og i hvilken form? Det kan være i form af korte fortællinger, digte, erindringer eller meget andet. Det vigtigste er lysten til at skrive og muligheden for at skrive sammen med andre. I løbet af ugen bliver du præsenteret for forskellige skriveøvelser, benspænd og teknikker, der kan sætte gang i skriveprocessen, uanset om du har skrevet før eller gerne vil i gang med skrive. Der bliver masser af mulighed for feedback og vi bruger også litteraturen som eksempel og inspiration i vores eget skrivearbejde.

Tilmelding på www.uldum-hojskole.dk

EFTERÅRET 2025

Krise i 1960'erne:

ULDUM HØJSKOLE SAT TIL SALG

Uldum Højskoles økonomi var så elendig og bygningerne så nedslidte i 1960'erne, at bestyrelsen arbejdede på at få højskolen solgt og forsætte et andet sted.

Af Nikolai Knudsen

Året er 1966 og det ser sort ud for Uldum Højskole. Udgifterne overgår indtægerne og man ser mod et underskud på 60.000 kroner - svarende til 700.000 kroner i dag - for hele skoleåret. Oveni er skolens bygninger nedslidte og skriger på renovering eller nybyggeri, og man mangler tidsvarende undervisningsmaterialer som lærebøger, håndbøger, landkort mm. Kort sagt står man i lort til halsen.

Som svar på den dårlig økonomi overvejer bestyrelse og forstander at sælge Uldum Højskoles bygninger og starte forfra i nye bygninger et andet sted.

Planerne er så fremskredne, at man bl.a. har henvendt sig til Åndssvageforsorgen i Brejning og forhørt sig, om de vil købe Uldum Højskole.

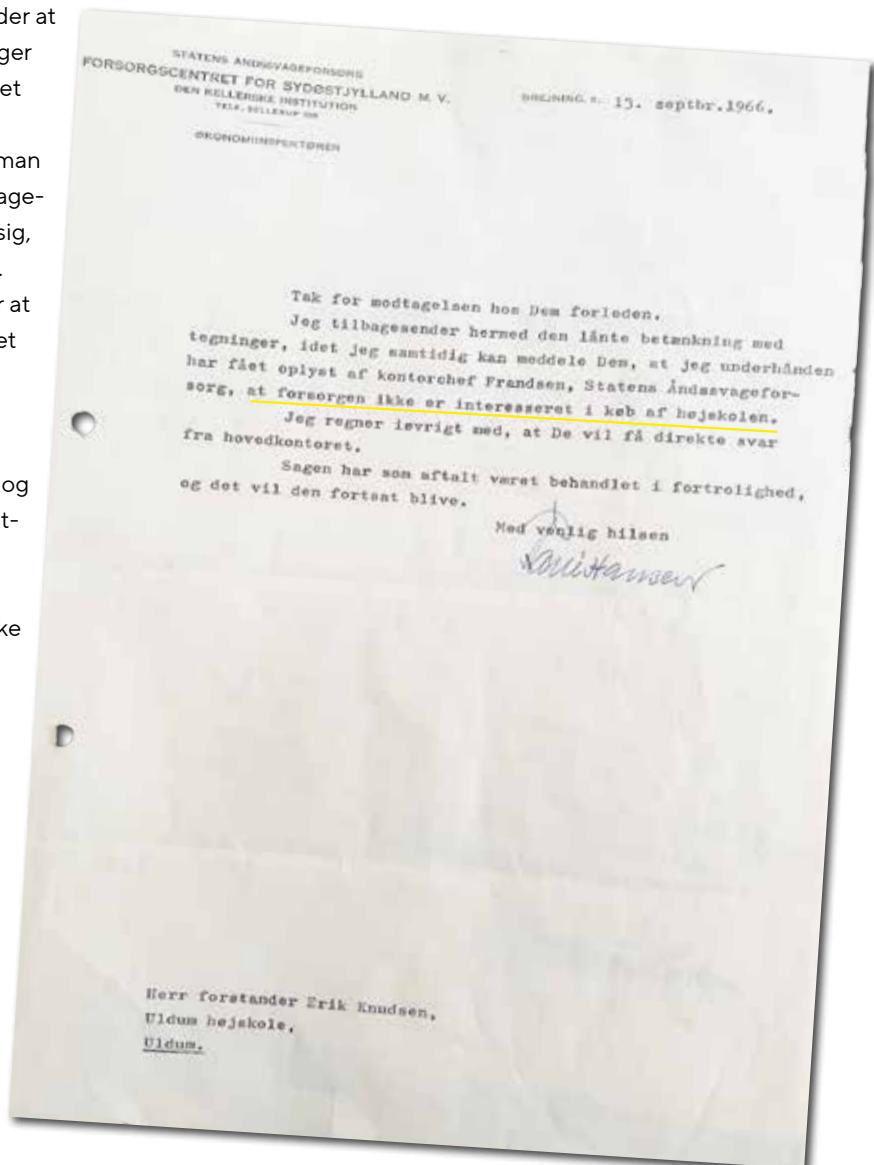
Åndssvageforsorgen er forbi for at kigge på højskolen, men som det fremgår af brevet til højre, er de ikke interesserede i et køb.

Kort efter (28. november 1966) brænder dele af højskolen ned, og skolen får udbetalt en stor erstatning af forsikringsselskabet.

Erstatningen bliver suppleret med en række andre økonomiske indskud:

- et lån som bestyrelsen kautionerer for
- en indsamling blandt tidligere elever
- samt et statslån

Det bliver startskudet til en masse nybyggeri og de kommende 5 år bliver der bygget en gymnastiksal (den nuværende Teatersal), Pejsestuen (den nuværende Havestue) og Langeborg. ■

SOMMERKURSER 2026

ØSTJYSKE LANDSKABER

29. juni - 5. juli

Naturvandring langs Gudenåen, Vejle og Kolding fjorde.

VÆRKSTEDSUGE

6. juli - 12. juli

Sølvværksted (*Udsolgt*), Raku-keramik (*Udsolgt*), Maleri-tegning (*Udsolgt*), Læder (*Udsolgt*), Pileflet (*Udsolgt*), Skriveværksted

FÆLLES OM SANGEN

13. juli - 19. juli

For alle sangglade, der gerne vil have nogle perspektiver på livet rammesat af fællessang.

FAMILIEKURSUS

20. juli - 26. juli

100% familie - 0 % hverdag. Fuld fart i en traditionsfyldt højskoleramme.

HÆRVEJEN

3. august - 9. august

Natur, kultur og historie med vandring langs de gamle hærvejsspor.

VERDEN ER FYLDT MED ORD – LAD OS HANDLE ENGAGERET

Af Lars Paludan-Müller, formand for Uldum Højskole

*Verden går sin gang – og endnu et højskoleår går på hæld.
Sommerens sol synes allerede langt væk og det samme gør
meningen med flere forhold i verden – sådan er livet og
sådan er verdens gang for tiden!*

Verden er fyldt med ord om krig, drab, fred, våbenhvile, klimaforandringer, stigende madpriser, cyber-usikkerhed, social polarisering, konflikter, mental mistrivsel etc. Politikerne (og mange mennesker) er kendt for at tale om problemer, mens borgerne savner handling og ondt bliver værre, når ny forskning viser, at politikere taler mindre forståeligt og mere knudret, når de kommer i regering, mens oppositionen har et mere klart og tydeligt sprog – et klart sprog, der genfinder sig, når man træder ud af regeringen igen.

Sproget og ordene er det medie vi griber til, når vi skal udsige hvordan virkeligheden tager sig ud, men vi skal huske én ting – at det, der siges om verden, ikke nødvendigvis er sammenfaldende med hvordan verden er, eller hvordan den tager sig ud. Livet og verden har mange facetter og nuancer – også gode om end det kan synes anderledes!

Lad mig forsøge at illustrere det med en anekdote fra mit højskoleophold tilbage i 1993. Jeg stod i malerkælderen sammen med daværende kunstmaler og lærer Tony Burchardt. Jeg beskrev (meget malende) – og sikkert med mange ord, hvordan jeg ville male et værk inspireret af blodtypesystemet Rhesus. Tony lyttede og jeg negligerede med ungdommens gåpåmod at han gradvist, i takt med ordene, så mere og mere skeptisk og fjern ud for at forlade samtalen med ordene – det gør du bare, gå endelig i gang. Heldigvis var jeg grebet af mine egne ord, af optimismen og overbevisning om det muliges kunst.

Billedet blev grimt, det lignede slet ikke det jeg havde beskrevet med ord – men jeg taler fortsat om det, for i historien og i handlingen gemmer sig essensen af livets skole. Jeg malede og erfarede...

På det jævne er godt nok, det er ikke resultatet, der tæller, men glæden ved processen.

Det var det jeg lærte den dag i livets skole, det var den erfaring jeg drog mig, uden at

få karakter for det, og i dag lever jeg med resultatet af mit grimme billede og styrken i indsigten om at processen og det jævne udgør en stor del af det levede liv – det almindelige, det solide og alt det uden store udsving er godt nok!

Jeg lærte værdien i at handle engageret, at overskride min kunstneriske usikkerhed (som fortsat er stor) – livet bliver først indholdsrigt, meningsfyldt og tilfredsstillende i handlingen. Sagt metaforisk – der er ikke meget ved rejsen, hvis vi stirrer ned i kompasset, mens vi taler om hvilken vej vi skal gå!

Når vi handler engageret, så danner det grundlag for at opleve livet og erkende det værdifulde igennem handling. Når vi taler om livet, så risikerer vi, at det passerer forbi, uden at vi sætter noget i værk. Sproget og ordene peger på forhold i verden, antyder noget – det er vigtigt nok – men vi skal sætte handling bag ordene, som det hedder.

Den læring og erfaring er central – vi bliver vores væren gennem handlinger. Ingen får lov til at skrive hele manuskriptet til sit eget liv, og ingen bliver lykkelige i kroniske forsøg på at skabe en koreograferet version af det perfekte liv, hvor vi har hovedrollen i en sådan grad, at verden bliver en stor rekvisit, hvor andre spiller birollerne. Livet er altid spændt ud imellem det nødvendige, det mulige og det vi drømmer om, og vigtige beslutninger træffes ofte under usikkerhed.

Imellem alle ordene skal vi huske handlingen – den engagerede handling. Vi må ikke gemme os bag ordene, heller ikke de knudrede!

Det går godt på Uldum Højskole. 2025 har været endnu et godt år. Skønne unge mennesker har taget vores nye idrætshal i brug, ligesom andre dele af skolen indtages og bruges i utallige engagerede handlinger, og apropos unge mennesker, så mærker vi allerede nu at ungdomsårgangene er blevet mindre, der er rift om de unges tid og prioriteringer i tilværelsen.

Efterskolernes 10. klasse får nyt fokus, man vil fx styrke den praktiske, erfaringsbaserede og skabende undervisning, så eleverne både kan bruge hænderne og hovedet. Prøveformerne ændres, så der kommer mindre fokus på karakterer og mere fokus på demokratisk dannelse – det kan betyde at efterskolens 10. klasse bliver mere som højskolen.

Værnepligten er ændret, så kvinderne er ligestillet med mændene, og værnepligtstiden går fra 4 til 11 måneder. Det kan måske også påvirke tilgangen til højskolerne ud over mindre årgange?

Vi skal være stolte af, og udnytte, at vi er en kulturinstitution – stedet for dannelse, stedet for handling, håb og gåpåmod. Højskolen er det levende og aktive ord – et engageret sted fyldt med plads til jævne processer og resultater.

”Den klassiske højskole er fuld af ord, men ungdommen, der står midt i tidens mange kriser, har brug for håb og engagement. Højskolen skal være aktivistisk og sætte handling bag sine ord. Med fokus på at være skole for både livet, håbet, fællesskabet og værdierne.” Sådan skriver Hans Christian Nielsen, forstander på Roskilde Festival Højskole i en kronik – det giver mening. Forskellige analyser peger på grund til optimisme, fx viser en analyse publiceret i 2025 en stigning i unge uden arbejde eller uddannelse – det kan umiddelbart lyde negativt. Det svarer til, at 6.6% af alle 15-24-årige var uden job og uddannelse i 2024. Dansk Ungdoms Fællesråds ungdomsanalyse 2025 viser, at de fleste unge har det godt, men nogle oplever lav livstilfredshed. Samtidig oplever mange sociale afsavn, bekymringer og et pres fra krav og forventninger. Skærmb brug spiller en dobbelt rolle – det giver svære udfordringer, men kan samtidig også være kilde til social kontakt – og mange efterspørger støtte til at finde en bedre balance i det digitale liv.

- 68 % af unge vurderer, at de har et godt liv, og 77 % føler sig ofte glade – en stigning på 6 procentpoint siden 2023.

- 73 % oplever mindst ét socialt afsavn; 27 % mangler steder at dyrke fælles interesser.

- 80 % af foreningsaktive unge vurderer, at de har et godt liv – mod 61 % af de unge, der aldrig har været med i en forening.

Igen fristes jeg til at pege på højskolen som det sted, der har en super kvalificerende kontekst til at hjælpe unge videre ud i livet. Det budskab skal vi blive ved med stolt at vise frem.

Ingen har lovet os, at alt giver mening – uklarhed, tvivl og usikkerhed er et livsvilkår – og det gør menneskelivet både spændende og svært. Verdens gang er måske ikke den letteste gang – at være ung i dag handler i høj grad om at finde balancen mellem krav, muligheder og drømme. Når vi handler engageret, så dyrker vi håbet og styrker vores tillidsfulde forventninger om, at det vi ønsker, vil ske i fremtiden, selvom det ikke er sikkert, at det sker. Håbet er en fundamental menneskelig drivkraft, der kan give mening, mod og lyst til at handle – det modsatte er fortvivlelse og kynisme. Håb kan næres af relationer og Uldum Højskole kan være stolt over at kunne tilbyde hele dette spektrum.

Med disse ord og tanker vil jeg ønske en rigtig Glædelig Jul samt et Godt Nytår til dig og alle dine kære!

Tak til elevforeningen for stort engagement i 2025. En stor og særlig tak til personalet på Højskolen for engageret handling i højskolelivet – I gør det imponerende godt! Tak til alle tidligere, såvel som nuværende elever, fordi I valgte Uldum Højskole, og for at bidrage med at skabe muligheder for fællesskab og handling. Tak til alle i bestyrelsen for at bidrage med deltagelse og kvalificeret arbejde i året der gik. ■

ÅRSMØDE & HØJSKOLEDAG

Lørdag 14. marts 2026

JUBILARER PÅ ULDUM HØJSKOLE

Højskoledagen er også for gamle elever som er jubilarer. Det er i 2026 årgangene:

20-års jubilæum Årgang 2005-2006 og 2006	50-års jubilæum Årgang 1975-1976 og 1976
25-års jubilæum Årgang 2000-2001 og 2000	60-års jubilæum Årgang 1965-1966 og 1966
30-års jubilæum Årgang 1995-1996 og 1996	65-års jubilæum Årgang 1960-1961 og 1961
40-års jubilæum Årgang 1985-1986 og 1986	70 års jubilæum Årgang 1955-1956 og 1956

I forbindelse med vores Højskoledag glæder vi os til at se medlemmer af Elevforeningen og Skolekredsen, jubilarer, tidligere elever og medarbejdere, lokale borgere og andre med tilknytning til og interesse for Uldum Højskole .

Program for Højskoledagen 2026

Kl. 9.30 Kaffe og rundstykker

Kl. 10.10 Velkomst i gymnastiksalen

Kl. 10.30 Sangtime med Søren Launbjerg

Kl. 12.00 Middag

Kl. 12.45 Rundvisninger. Vi mødes på gårdspladsen

Kl. 13.30 Generalforsamling i Skolekredsen i foredragssalen.

Forstander og formand for højskolens bestyrelse fortæller om tilstanden på Uldum Højskole. Regnskab fremlægges og der er valg til bestyrelsen.

Kl. 14.30 Kaffe, kage og masser af højskolesang i spisesalen

Afslutning cirka kl. 16.00.

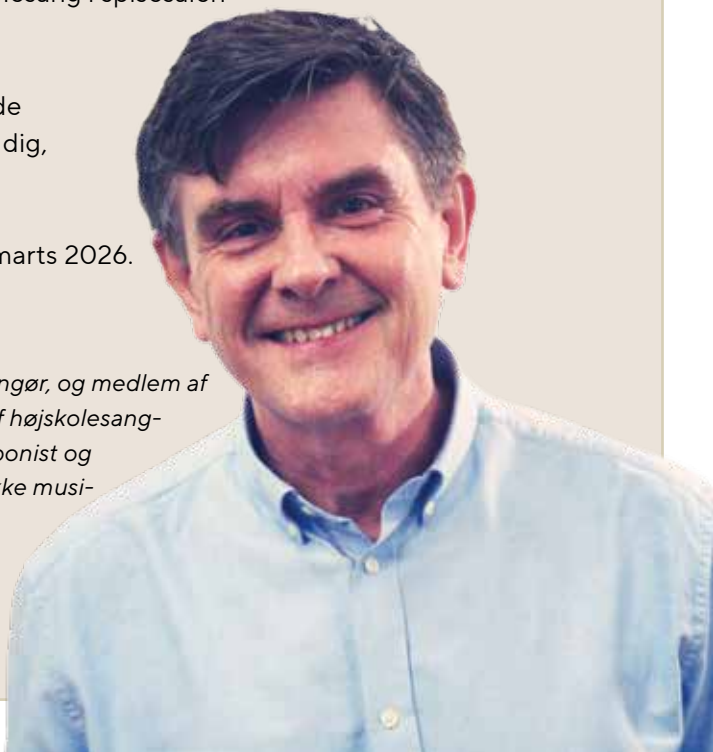
Det koster 100 kr. at deltage i dagen og de betales inden dagen. Når du har tilmeldt dig, sender vi dig betalingsoplysningerne.

Sidste tilmeldingsfrist er torsdag den 5. marts 2026.

SØREN LAUNBJERG

Er tidligere højskoleforstander på IPC i Helsingør, og medlem af udvalget der har lavet den seneste udgave af højskolesangbogen. Han er også sanger, skuespiller, komponist og tekstforfatter, og har medvirket i en lang række musicals og lagt stemmer til tegnefilm.

Søren vil fortælle om fællessangen og højskolesangbogen, og vi skal synge udvalgte sange sammen. Han vil også selv synge enkelte sange for os.

OM MORGENSAMLINGS-PROJEKTET

Af Inger Trige Demant, Bolette Elvstrøm og Jacob Vestager Tybjerg

Hver morgen – på tværs af landet og skoleformer – samles mennesker om noget, der er langt større end dagens program. Vi synger, lytter, tænker, mærker, ser hinanden i øjnene. Vi standser op. Det er en praksis, der lever stærkt på landets højskoler, efterskoler og friskoler, og som i de senere år også har fundet nye former og nye hjem: i kirkerummet, på biblioteker, i virksomheden og på rådhuset. Morgensamlingen er ikke blot en tradition – den er en levende og vibrerende dannelsessituation. Nogle vil endda kalde den højskoleritualet over dem alle, den mest markante signaturhandling. Det er måske lige højtt travende nok, og tanken om at skulle løfte den opgave kan give svedige håndflader. Men ambitionen er en anden. Vi tror på, at enhver kan afvikle en morgensamling, og vi tror, at den har potentiale til at flytte ind nye steder i samfundet. For morgensamlingen er fællesskabende. Og den løfter og flytter det enkelte menneske. Vi bliver både styrket i os selv og bundet tættere til hinanden.

Vi er tre højskolelærere, der med denne bog har sat os for at undersøge morgensamlingen som genre. Projektet udspringer af nysgerrighed og kærlighed. Morgensamlingen fylder meget i vores daglige praksis, men er sjældent genstand for undersøgelse. Den overleveres ofte som en slags ikke-italet mesterlære: Man gør det bare. Men hvad er det egentlig, man gør? Og hvorfor?

Vi vil tage morgensamlingen som genre under behandling. Vi har valgt en metodisk tilgang, hvor vi har besøgt en række højskoler, optaget og filmet morgensamlinger, og

interviewet lærere, forstandere og elever. Vi har spurgt ud i højskolenetværket, lyttet, kigget og samlet data for at tegne et billede af morgensamlingens mange former, greb og intentioner. Hvad vil morgensamlingen – og er den under forandring?

Vi håber, at bogen kan være både værktøj og inspiration. En invitation til at stå op – og stå sammen og til at skabe det rum, hvor vi møder hinanden og verden.

Bogen falder i tre dele. Første del er en indflyvning til morgensamlingens betydning og potentiale. Denne del udforsker også morgensamlingens bærende elementer. Anden del går bagom morgensamlingen til dens historie, kontekst og genretræk. Tredje del er praksisnær og klæder læseren på med øvelser, greb og konkrete råd til at skabe egne morgensamlinger – uanset om man er ny højskolelærer, efterskolelærer, forperson, leder eller bare nysgerrig.

Bogen er udgivet med støtte fra FFD's Skoleudviklingspulje, Grundtvigsk Forum, Snoghøj Højskole, Vejle Idrætshøjskole og Uldum Højskole – en stor tak for hjælpen og troen på projektet.

ET MELLEMVÆRENDE

Af Jacob Tybjerg

Morgensamlingens rum er et sted, hvor vi ikke blot hører noget – vi hører noget sammen. Det levende ord, som udspiller sig i fortællingen, i stemmen og i blikket, kan skabe en følelse af samhørighed. Når vi lytter, skabes en fælles opmærksomhed, og det, der bliver sagt, rækker ud over den enkelte og bygger bro mellem os.

Der er noget særligt ved at høre et andet menneske tale – ikke gennem en skærm eller fra en præfabrikeret tekst, men her og nu, i rummet, med den stemme, netop denne person har. Det er det, vi mener med det levende ord.

Det levende ord er ikke nødvendigvis det velformulerede ord. Det er det nærværende ord. Det, der udgår fra en stemme, der tør mene noget, stille sig til rådighed og tage kontakt til fællesskabet. Når det sker, skabes et særligt rum, hvor vi ikke blot lytter – vi deltager. Morgensamlingen skaber fællesskab – ikke gennem undervisning, men gennem det, vi deler. Det levende ord kan komme til udtryk i en fortælling, en personlig erfaring, en refleksion over stort eller småt. Som N.F.S. Grundtvig skriver i 1853 i salmen "Vidunderligst af alt på jord", er "dets gåde et Guddoms-ord, som skaber, hvad det nævner" – en sætning, der indkapsler troen på, at det levende ord ikke blot beskriver verden, men også er med til at skabe og oplive den. Det er netop dette levende mellemværende – skabt af stemme, blik og nærvær – som gør morgensamlingen til en særlig form for fællesskab. Det, der gør det levende, er, at det er her og nu – at det er sagt

til nogen, af nogen.

Grundtvig taler om "det levende ord". Han mener, at dannelse sker i det talte møde mellem mennesker. Teolog og filosof K.E. Løgstrup peger på, at vi i ethvert møde med et andet menneske holder "et stykke af deres liv i vores hænder". Når nogen taler levende og ærligt, og når andre lytter med opmærksomhed, så dannes et fællesskab, ikke bare af kroppe i et rum – men af mennesker, der er i kontakt med hinanden.

Det levende ord styrker fællesskabet, fordi det minder os om det menneskelige i hinanden. Det skaber genkendelse, undren og til tider uenighed – men netop den slags uenighed, der kan bæres i et fællesskab, fordi den er sagt med varme og vilje til samtale.

I en tid med mange platforme og hurtig kommunikation bliver morgensamlingens levende ord et modbillede: Her er det ikke likes eller algoritmer, der styrer, men menneskelige stemmer i et fælles rum.

Det levende ord i det senmoderne samfund
Vi lever i en tid, hvor individet har frihed til at vælge sin egen vej – men også alene må bære ansvaret for sine valg, sin identitet og sin livsform. Det er, med Thomas Ziehes ord, det dobbelttydige livsvilkår: Friheden er reelt større end nogensinde, men det samme er forpligtelsen til at forme og begrunde sig selv. Ziehe taler om en "kulturel frisættelse" – et opbrud fra de faste normer, traditioner og autoriteter, der tidligere strukturerede vores liv. Det lyder som en frisættelse, men det

medfører også en eksistentiel overbelastning. Når alt kan vælges, skal alt også begrundes – og det enkelte menneske må konstant forhandle sin egen retning i en verden uden klare pejlemærker. Det moderne menneske bliver i stigende grad sin egen pædagog, sin egen meningsproducent og sin egen målestok. Det dobbelttydige består i, at denne refleksivitet både er en styrke og en belastning. På den ene side får vi muligheden for at skabe et meningsfuldt liv ud fra vores egne præmisser. På den anden side risikerer vi at forblive alene med både tvivlen og ansvaret. Og det er netop her, at morgensamlingen – og det levende ord – kan spille en rolle: ikke som løsning eller autoritet, men som det, Ziehe kalder "øer af intensitet i et hav af rutine". I morgensamlingen mødes vi som mennesker i en fælles, konkret situation. Vi skal ikke præstere, men være. Og det, der bliver sagt – det levende ord – kan fungere som et midlertidigt holdepunkt i en ellers flydende hverdag. Det er netop det talte nærvær, det delte øjeblik, der skaber resonans. Ikke fordi vi får svar, men fordi vi for en stund er i samme rytme.

Morgensamlingen tilbyder altså ikke entydige svar i en dobbelttydig tid, men muligheden for at være sammen i det, der ikke er færdigt. Det er måske netop det mest menneskelige, vi kan dele. Det lyder godt – og det er det ofte også – men det betyder også, at vi må bære ansvaret for vores egne valg, værdier og livsformål. Thomas Ziehe kalder det for "dobbelttydighedens livsvilkår": Vi er friere end nogensinde, men vi står også alene med forpligtelsen til at skabe mening.

Netop her bliver morgensamlingen betydningsfuld. Den er et ritual, hvor vi ikke behøver at være på, vælge eller handle. Vi kan være til stede. Fællesskabet etableres netop i det, vi gør sammen: sætter os, rejser os, synger

og lytter. Vi gør det igen og igen, og netop i gentagelsen skabes noget genkendeligt, trygt og meningsfuldt. Et fælles punkt i en ellers omskiftelig hverdag.

Anvendt litteratur

Ziehe, T.: Kulturel frisættelse: ungdom, uddannelse og modernitet (1. udg., 1. opl.). Politisk Revy 2004

Du bliver, hvad du læser

Af Jonas Bruun Sørensen,
elev efteråret 2025

Til min morgen-samling om at læse, tager jeg udgangspunkt i højskolesangen "Er lyset for de lærde blot" af Grundtvig. Vi kender alle Grundtvig, og for over tohundrede år siden spurgte han, er lyset for de lærde

blot? Man må forstå, at sangen ikke blot er et digt, men også et opråb. Livsoplysningen og dannelse er ikke forbeholdt nogen, men rettet mod os alle. I højskolens ånd vil jeg derfor fremtræde af en vis Grundtvig-esque karakter. Et opråb om, at vi nu til dags læser for få bøger.

/// Da jeg var lille elskede jeg at læse. Alt fra faglitteratur om 2. verdenskrig til alverdens skønlitteratur. Typisk de bogbind, der talte mest til en 12-årig dreng.

Da jeg var lille elskede jeg at læse. Alt fra faglitteratur om 2. verdenskrig til alverdens skønlitteratur. Typisk de bogbind, der talte mest til en 12-årig dreng. Med tiden

blev læsningen erstattet af skolegangens lektielæsning. Først mange år senere gik det op for mig, hvor betydningsfuldt det er at læse. Jeg vil sågar påstå, at det i dag er vigtigere end nogensinde før. Sociale medier er designet til mange små interaktioner mellem bruger og app. Instagram viser over 20 billeder på samme side og en uendelig række stories, man kan bladre igennem. Man kan se det som små opgaver, som man konstant bliver sat til at løse. Og ikke nok med det, så er disse apps lavet til, at man uafhængigt kan skifte mellem dem. Derfor præsenterer jeg begrebet 'context-switching', som beskriver den specifikke mentale indsats det kræver, når man skifter mellem forskellige fokuspunkter, herunder social medier. Det er ikke en dårlig egenskab at være god til, men

nogle ting kræver altså det modsatte - fokus.

At læse er den bedste aktivitet til at træne sin koncentrationsevne.

Det er nemlig umuligt at læse, imens man er i den her context-switching tilstand.

Dernæst handlede det for mig om at inspirere. Jeg sætter faglitteratur og skønlitteratur op mod hinanden; i den forstand, at faglitteratur præsenterer argumenter og

viden, mens skønlitteratur inviterer os til at føle med. Faglitteratur søger ofte klare svar, skønlitteratur lever af flertydighed. Her nævner jeg Alexander Dumas' roman *Greven af Monte Cristo*. Det er nemlig langt mere spændende at spejle sig i Edmond Dantés lange rejse gennem bedrag, kærlighed og hævn, fremfor 48 punkter i en selvhjælpsbog. Klassisk litteratur kan godt virke lidt skræmmende, men jeg vil råde alle til at læse klassikere. De handler nemlig altid om noget dybt menneskeligt. En tidslomme med spørgsmål, som har formet og stadig former vores kultur. Man kan forstå det som en form for tidskapsel, der fanger, hvordan mennesker har tænkt, følt og talt i en bestemt tid. Vi træder ind i datidens sprog, moral og samfundsstrukturer. Historiebøger fortæller os hvad der skete, men litteraturen fortæller, hvordan det føltes. Klassisk litteratur giver samtidig kendskab til at forstå referencer i moderne værker, som film, musik, reklamer og så videre.

Jeg vil også forklare, hvad det vil sige at læse i projekter. Det er klart, at en enkelt bog kan give en stærk oplevelse, men flere værker i samme felt kan give et virkelig fedt indblik. Derfor viser jeg mit nuværende læse-projekt.

Som en slags forberedelse til *Øst for Paradis* af John Steinbeck startede jeg med en af Steinbecks kortere romaner, *Mus og Mænd*. Det er god introduktion til forfatterens sprog og rytme. Så undgår man at blive kastet ind i en bog, som kan være svær at forstå. Med lidt undersøgelse kan man også finde ud af, at *Øst for Paradis* drager paralleller til *Det Gamle Testamente*s fortælling om Kain og Abel. Det læste jeg selvfølgelig også som ekstra forberedelse inden *Øst for Paradis*. Når man læser i sådant en, bliver man bedre til

at forstå, hvad man selv synes er interessant. Man opdager måske, at man er helt vild med eksistensfilosofi, eller at man med mit eksempel af et læseprojekt har smag for moralen mellem det gode og det onde.

Endnu et nyt begreb jeg vil introducere er 'Bog-mo'. Den ængstelige fornemmelse af, at der er så mange bøger, som man aldrig får læst, og dermed går glip af vigtige litterære værker. For at få styr på dette rod af stress, opfordrer jeg til, at man laver en såkaldt læseliste. Det skal nemlig ikke være stressende at læse. På en afsluttende note, vil jeg sætte det hele i perspektiv. 20 minutters læsning om dagen lyder måske ikke af meget, men udvikler det sig til en vane, bliver det til en del. Det svarer til cirka 1% af ens dag, hvor man i gennemsnit bruger 10% på sin telefon. I løbet af et enkelt år vil man ende på næsten 20 bøger. Det er mange, hvis man kommer fra et udgangspunkt på nul.

/// et nyt begreb jeg vil introducere er 'Bog-mo'. Den ængstelige fornemmelse af, at der er så mange bøger, som man aldrig får læst, og dermed går glip af vigtige litterære værker.

Med mit opråb af en morgensamling, håber jeg at kunne inspirere ikke-læsere til at komme igang. Og læserne til at læse noget mere. Måske endda give sig i kast med de mange fantastiske klassikere. Der er nemlig ingen minusser ved læsning. ■

ÅRSBERETNING FRA ELEVFORENINGENS BESTYRELSE

Af forperson Sara Høj Kristensen

Endnu et år er gået i elevforeningens bestyrelse, og det er blevet tid til at se tilbage på de skønne arrangementer og gode stunder fra året, der er gået, og sammen glæde os til et nyt år med nye oplevelser.

Vi i bestyrelsen er stolte af, at være en del af et stort fællesskab, der er med til at bære højskoleånden videre for tidligere elever på Uldum Højskole og danne rammerne for nye bekendtskaber og fællesskab på tværs af årgange.

BESTYRELSEN

Til årets generalforsamling valgte flere medlemmer ikke at genopstille til bestyrelsen. Jonas, Silje, Victoria, Magnus og Alberte (næstforperson) er alle trådt ud af bestyrelsen. Tusind tak for jeres store arbejde.

Samtidig er nye kræfter kommet til, og vi kan med glæde byde velkommen til; Anja (efterår 2024), Sebastian (efterår 2024), Tobias (efterår 2024), Gustav (forår 2024) og Samson (efterår 2023)

Samtidig er André trådt af som forperson og stafetten er nu givet videre til Tobias som næstforperson og Sara som forperson.

ELEV MØDE 2025

Årets elevmøde løb af stablen en regnfuld weekend i maj. Med temaet "Cirkus hULDUMhej" blev skolen flot pyntet med balloner, lyskæder og vimpler i alle regnbuens farver.

På trods af en noget trist vejrudsigt for weekenden blev højskolen fyldt godt op med glade tidligere elever og nuværende elever og medarbejdere. Regnvejret gav anledning til at bruge skolens mange gode indendørs faciliteter. Den nye, flotte hal dannede i år ramme om både volleyballturnering og åben scene. I teatersalen satte elevbandet og LigaDK gang i festen, mens en tidligere Uldum-elev var dj og sørgede for god stemning og dans i cafeen.

Som altid var det en skøn weekend i bedste højskolestil, hvor vi også blev forsikret om, at det vigtigste nu engang er, at vi er sammen om Uldum og fællesskab på tværs af årgange. Det kan regn- og stormvejr heldigvis ikke sætte en stopper for!

Elevmødet ville aldrig kunne lade sig gøre uden skolens fantastiske personale, hvis hjælp er uundværlig. En kæmpe tak for jeres store opbakning.

Uldum på udebane i Aarhus

UPU-ARRANGEMENTER

Nye mennesker i bestyrelsen betyder også nye ideer og tanker, når vi planlægger UPU-arrangementer. UPU står for "Uldum På udebane" og er aftener, der afholdes for alle, der har gået på Uldum Højskole, og som er meldt ind i elevforeningen.

Vi har i bestyrelsen besluttet at afholde færre UPU-arrangementer, for at sætte alt vi har ind på de arrangementer, der afholdes og gøre dem endnu federe. I Aarhus bød efterårets UPU-arrangement på en alternativ halloween-græskar-udskæring, hvor der blev kreeret flotte "græskar" i alverdens frugter og grøntsager. I København var der inviteret til hyggelig spilaften på Bip Bip Bar. Begge steder var succesen stor, og med mange deltagere fra forskellige årgange. Det er så dejligt at mærke engagementet fra alle tidligere elever.

KOMMENDE ARRANGEMENTER

Vi benytter fortsat både vores Instagram og Facebookside til at informere og fortælle om kommende arrangementer i elevforeningen. I kan allerede nu begynde at glæde jer til foråret som byder på UPU-arrangementer i både Aarhus og København, og ikke mindst elevmødet 1.-3. maj 2026.

ELEVFORENINGENS STØTTEPULJE

Det er altid muligt for tidligere elever at søge støtte til arrangementer for tidligere Uldum-elever. Vi kan fx støtte lokaleleje, forplejning, honorar (fx til pianist) og meget mere. Hvis man ønsker at søge penge fra støttepuljen, kan man inde på vores Facebookside finde en formular, man udfylder og sender til samme side. ■

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING

I forbindelse med elevmøde 2026 indkalder bestyrelsen hermed til den årlige generalforsamling lørdag d. 2. maj 2026.

Husk, at du kan følge os på elevforeningens Facebookside: Uldum Højskoles Elevforening samt på vores Instagram: [ulduhmhojskoleselevforening](#).

BESTYRELSE

Forperson

Sara Høj Kristensen - forår 2023

Næstforperson

Tobias Kjær Iversen - efterår 2024

Katrine Lund Højsager - efterår 2023

Johanne Seier Funch - efterår 2022

Maria Voss Winkler - forår 2024

André Weltz Wollenberg Pedersen - forår 2018

Sebastian Møller Vollbehr - efterår 2024

Sofie Bo Poulsen - forår 2019

Anja Damgaard - efterår 2024

UHnik - Festival

Det er med stor glæde, at vi igen i år kan bede jer sætte et kryds i kalenderen til Uldum Højskoles Elevmøde 2026.

Grib campingstolen, pak ørepropperne og gør klar til en weekend fyldt med gode talks, fed musik og festival-hygge i allerbedste Uldumstil.

Følg med på vores Facebook og Instagram for meget mere information!

Instagram: @uldumhojskoleselevforening

Facebook: Uldum Højskoles Elevforening

Sæt i kalenderen 1-3 Maj 2026

Generalforsamling i Skolekredsen

Der indkaldes til det årlige møde lørdag den 14. marts 2026 kl. 13.30 i Store Skolestue.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Forstanderens beretning
4. Det reviderede regnskab fremlægges til godkendelse
5. Indkomne forslag
6. Fastsættelse af kontingent
7. Valg af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter
8. Valg af revisor
9. Eventuelt

BESTYRELSEN

Formand

Lars Paludan-Müller

Næstformand

Kathrine Degn

Eva Kring

Bjarke Refslund

Claus Thaisen

Anton Ahnfelt-Rønne

Emilie Westh Wold

Elevforeningsrepræsentanter

Sara Høj Kristensen

Tobias Kjær Iversen

Suppleanter

Kristine Mulvad Jensen

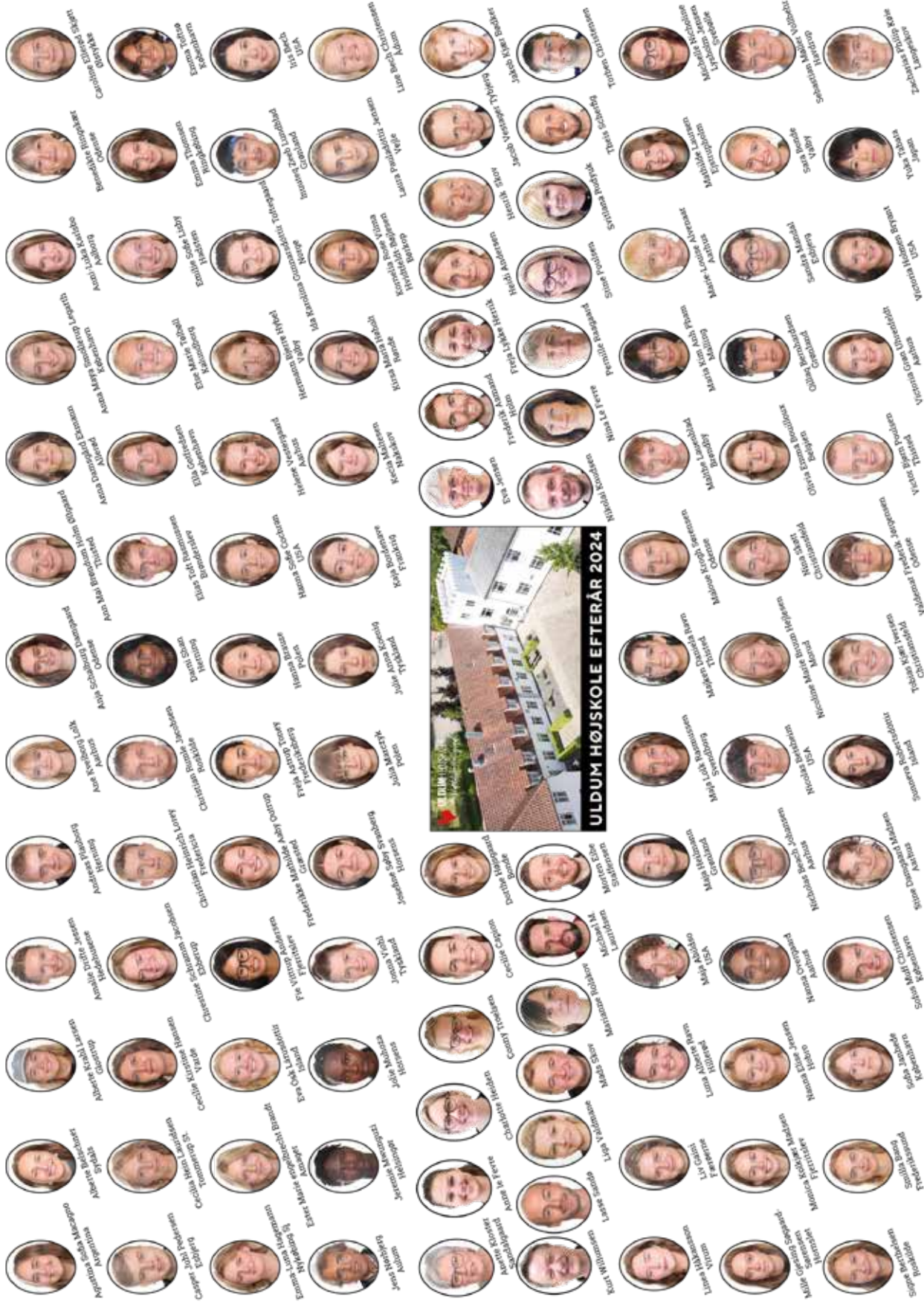
Camilla Sillesen

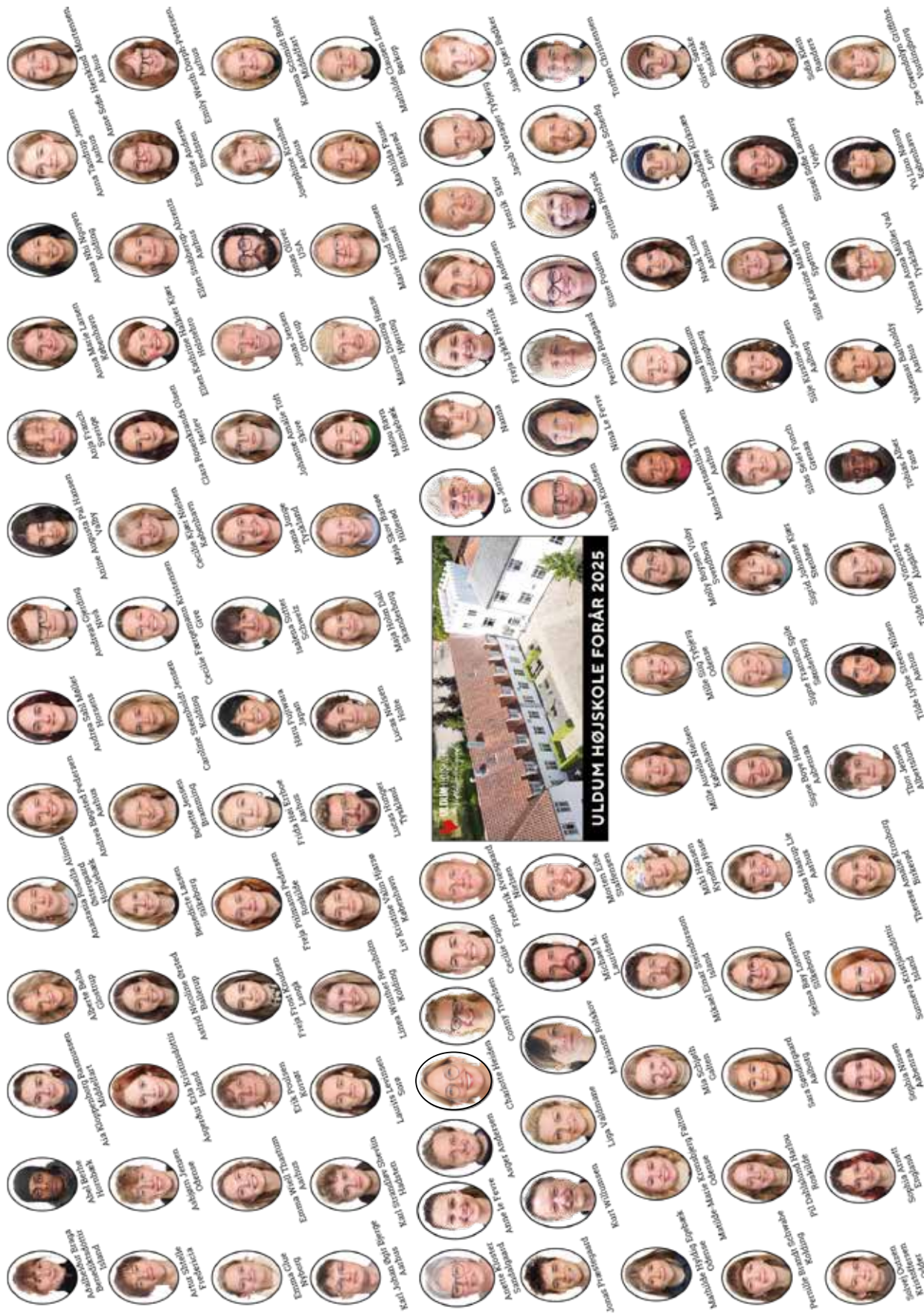
FÅ ÅRSSKRIFTET PÅ MAIL

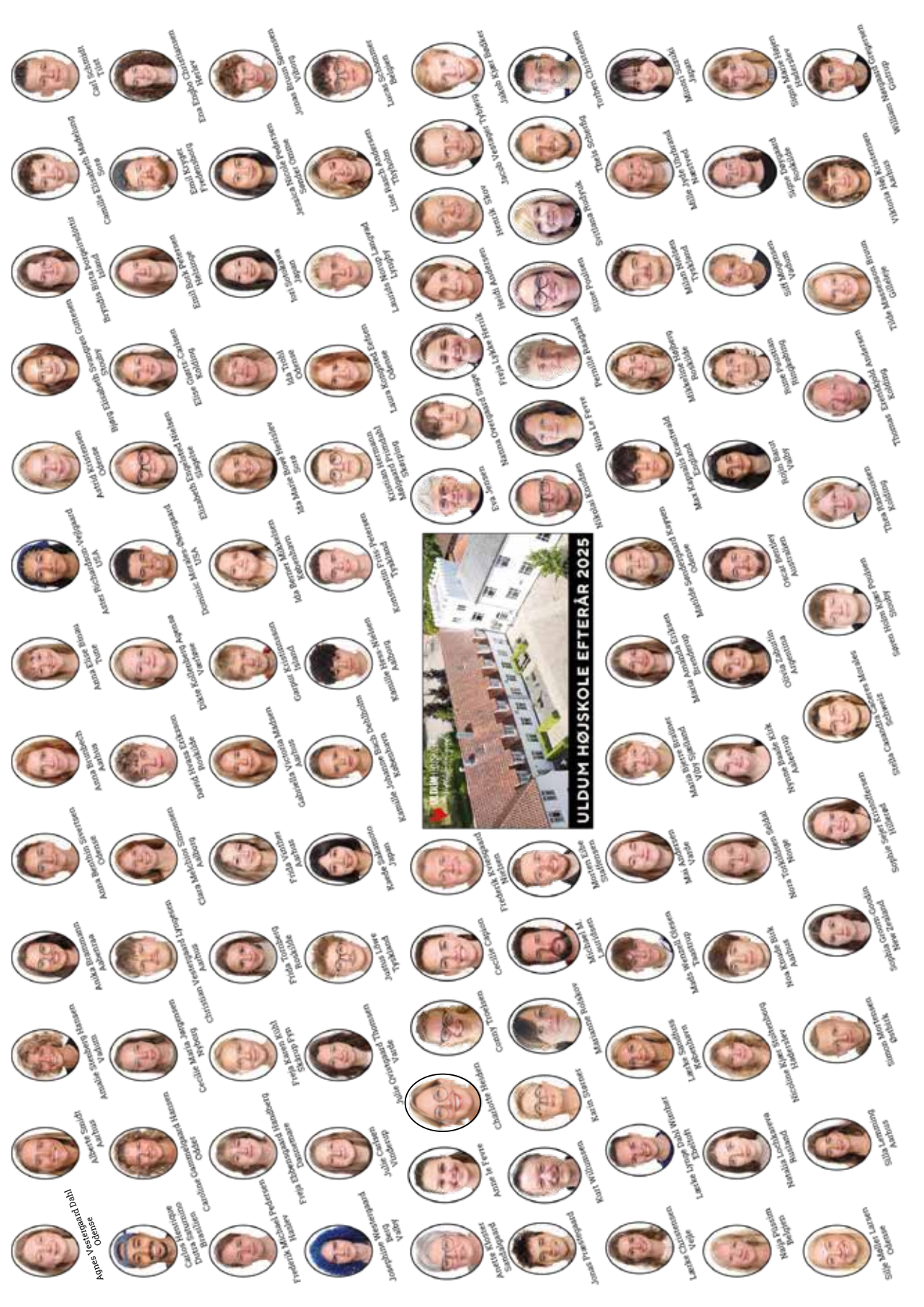

Hvis det er det samme for dig, vil vi rigtig gerne sende dig årsskriftet på mail. Så sparer vi porto og trykkeudgifter og du behøver ikke at vente på posten for at få dit årsskrift :)

Skriv til uldum@uldum-hojskole.dk

HØJSKOLENS MEDARBEJDERE

LÆRERNE

Anne Le Fevre

Charlotte
Heiden

Freja Lykke Herrik

Jacob Tybjerg

Kurt Willumsen,
Forstander

Marianne
Rolskov

Morten Eibe
Staffensen

Nanna Overgaard
Stage

Nina le Fevre

Pernille
Raagaard

Torben
Christensen

Michael M.
Lauridsen

Stine Poulsen

Theis Scherfig

Jakob Kjær Bødker

KØKKEN

Anette Kloster
Sandalgaard

Cecilie Capion

Heidi Andersen

Karin Størner

PEDEL & RENGØRING

Frederik
Kviesgaard Nielsen

Henrik Skov

Svitlana Rudyuk

KONTOR

Conny Troelsen

Eva Jensen

Nikolai Knudsen

Farvel til

Frederik Aamand Holm
Lærer

Mads Skov
Pedelmedhjælper

Liga Valdmane
Ernæringsassistent

Uldum Højskole
Højskolebakken 11
7171 Uldum

Tel. 7567 8211
uldum@uldum-hojskole.dk

ULDUM HØJSKOLE
Friled til forskellighed

WWW.ULDUM-HOJSKOLE.DK